

HOPEASEPÄT SAIVAT AIKAAN MELKEIN KAPINAN



1. Kertomuksen taustatietoja

a) Kertomuksen tapahtumapaikka

Efesossa, Aasian provinssin pääkaupungissa, joka oli Artemis-jumalattaren palvonnan keskus. Efesossa oli myös teatteri, johon oletetaan mahtuneen 25 000 katsojaa. Parhaimmillaan Efesossa oletetaan olleen 300 000 asukasta. (Lähde: DigiIRT)

b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin

c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt

- ✚ Hopeaseppä Demetrius. Hopeaseppä valmistaa hopeasta taide-esineitä
- ✚ Artemis = epäjumalatar, jonka temppeli oli Efesossa. Temppeli oli rakennettu paikkaan, johon uskottiin pudonneen taivaasta Artemiksen kuvan.
- ✚ Gaius ja Aristarkus olivat kaksi Paavalin makedonialaista matkaseuralaista
- ✚ Aleksander, eräs juutalainen

d) Vieraat termit

2. Itse kertomus Raamatusta rinnakkaispaikkoineen

Apt. 19:21-40

Kun kaikki tämä (APT_19) oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti kulkea Makedonian ja Akaian (Kreikan) kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: "Käytyäni siellä minun pitää nähdä myös Rooma." Hän lähetti Makedoniaan kaksi apumiehistänsä, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta jäi itse joksikin aikaa Aasiaan. Tähän aikaan syntyi sangen suuri melu siitä tiestä.

Sillä eräs hopeaseppä, nimeltä Demetrius, joka valmisti hopeaisia Artemiin temppeleitä, hankki sillä ammattilaisille melkoisia tuloja. Hän kutsui kokoon nämä sekä muut, jotka sellaista työtä tekivät, ja sanoi: "Miehet, te tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulomme tästä työstä; mutta nyt te näette ja kuulette, että tuo Paavali on, ei ainoastaan Efesosssa, vaan melkein koko Aasiassa, uskotellut ja vietellyt paljon kansaa, sanoen, etteivät ne ole jumalia, jotka käsillä tehdään. Nyt uhkaa se vaara, että ei ainoastaan tämä meidän elinkeinomme joudu halveksituksi, vaan myöskin, että suuren Artemis jumalattaren temppeliä ei pidetä minäkään ja että hän menettää mahtavuutensa, hän, jota koko Aasia ja koko maanpiiri palvelee." Kun he sen kuulivat, tulivat he vihaa täyteen ja huusivat sanoen: "Suuri on efesolaisten Artemis!"

Efesosssa puhkeaa sekasortoinen meteli

Koko kaupunki joutui sekasortoon, ja he ryntäsivät kaikki yhdessä näytelmäpaikkaan (teatteriin) ja tempasivat mukaansa Gaiuksen ja Aristarkuksen, kaksi makedonialaista, jotka olivat Paavalin matkatovereita. Kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, eivät opetuslapset sitä sallineet. Myös muutamat Aasian hallitusmiehistä, jotka olivat hänen ystäviään, lähettivät hänelle sanan ja pyysivät, ettei hän menisi näytelmäpaikkaan. He (väki) huusivat, mikä mitäkin; sillä kokous oli sekasortoinen, ja useimmat eivät tienneet, minkä tähden he olivat tulleet kokoon.

Aleksander yritti rauhoitella, mutta se ei onnistunut

Silloin vedettiin joukosta esille Aleksander, jota juutalaiset työnsivät esiin; niin Aleksander viittasi kädellään merkiksi, että hän tahtoi pitää puolustuspuheen kansan edessä. Mutta kun he huomasivat, että hän oli juutalainen, rupesivat he kaikki yhteen ääneen huutamaan ja kirkuivat noin kaksi hetkeä: "Suuri on efesolaisten Artemis!"

Kaupungin kansleri puhui kansalle järkeä

Mutta kun kaupungin kansleri oli saanut kansan rauhoittumaan, sanoi hän: "Efeson miehet, onko ketään, joka ei tiedä, että efesolaisten kaupunki on suuren Artemiin temppelin ja hänen taivaasta pudonneen kuvansa vaaliija? Koska ei kukaan voi tätä kieltää, tulee teidän siis pysyä rauhallisina eikä tehdä mitään harkitsematonta. Te olette kuitenkin tuoneet tänne nämä miehet, jotka eivät ole temppelin ryöstäjiä eivätkä ole meidän jumalatartamme pilkanneet. Jos siis Demetriuksella ja hänen ammattiveljillensä on riita-asiaa jotakuta vastaan, niin pidetäänhän oikeudenistuntoja ja onhan käskynhaltijoita; vetäkööt toisensa oikeuteen. Jos teillä on vielä jotakin muuta vaadittavaa, niin ratkaistakoon asia laillisessa kansankokouksessa. Sillä tämänpäiväisen tapahtuman tähden me olemme vaarassa joutua syytteeseen jopa kapinasta, vaikkei mitään aihetta olekaan; ja silloin me emme voi vastata tästä mellakasta." Näin puhuen hän sai kokouksen hajaantumaan.

Kun meteli oli asettunut, kutsui Paavali opetuslapset luoksensa; ja rohkaistuaan heitä hän jätti heidät hyvästi ja lähti matkustamaan Makedoniaan.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

"Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saattaisi itsensä kadotukseen tai turmioon?" Luuk. 9:25.

"Ja suuri voitto onkin jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa. Sillä me emme ole maailmaan mitään tuoneet, emme myös voi täältä mitään viedä; mutta kun meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.

Mutta ne, jotka rikastua tahtovat, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen. Sillä rahan himo on kaiken pahan juuri; sitä haluten monet ovat eksyneet pois uskosta ja lävistäneet itsensä monella tuskalla.

Mutta sinä, Jumalan ihminen, pakene semmoista, ja tavoita vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä, hiljaisuutta. Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu ja johon hyvällä tunnustuksella olet tunnustautunut monen todistajan edessä. 1 Tim. 6:6-12.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

5. Opeteltava Raamatun lause

Eikö Jumala ole valinnut niitä, jotka maailman silmissä ovat köyhiä, olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka hän on luvannut niille, jotka häntä rakastavat? Jaak. 2:5.

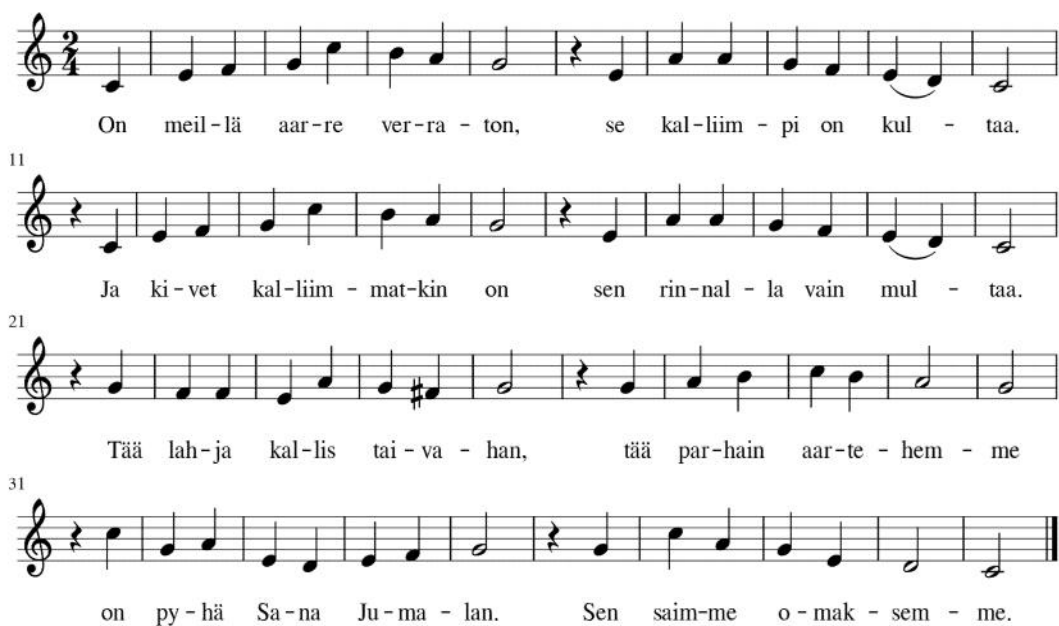
6. Lauluehdotus VK 162 (UVK 183)

On meillä aarre verraton se kalliimpi on kultaa.
Ja kivet kalliimmatkin on sen rinnalla vain multaa.
Tää lahja kallis taivahan, tää parhain aartehemme
on pyhä Sana Jumalan. Sen saimme omaksemme.

Ah Sana kallis ääinen hyljätty monta kertaa.
Ei mikään tieto maallinen voi sille vetää vertaa.
Lujempaa turvaa meille ken voi tuoda mistään muusta
kuin armonsana ikuinen, mi lähti Herran suusta.

Siis kiitos Herra laupias nyt lakkaamatta aivan,
kun sinä meille Sanassas osoitat tietä taivaan.
Ken nyt on köyhä, rikas ken, sun Sanas saatuansa.
Tään kalliin aarteen jokainen saa pitää omanansa.

J. L. Runeberg



On meil-lä aar-re ver-ra - ton, se kal-liim - pi on kul - taa.

11 Ja ki-vet kal-liim - mat-kin on sen rin-nal - la vain mul - taa.

21 Tää lah-ja kal-lis tai - va - han, tää par-hain aar-te - hem - me

31 on py - hä Sa-na Ju-ma - lan. Sen saim-me o - mak - sem - me.

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

27.9.2015

